

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 319/2024-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou, Bajzova 2, Košice, proti príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov vydanému Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach, odborom kriminálnej polície ČVS: KRPZ-KE-OKP1-608-001-V/2024 z 11. marca 2024 v spojení s udelením súhlasu s týmto príkazom Okresnou prokuratúrou Košice II z 11. marca 2024, ako aj proti príkazu na vydanie počítačových údajov vydanému Okresnou prokuratúrou Košice II sp. zn. 3Pv 163/21/8803 z 11. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 22 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 10 ods. 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 3, čl. 13 a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 3 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní označenými v záhlaví tohto uznesenia. Žiada proti nim priznať finančné zadosťučinenie a nahradiť mu trovy právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že na základe oznámenia sťažovateľa bolo vyšetrovateľom odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach (ďalej len „odbor kriminálnej polície“) uznesením ČVS: KRP-63/1-VYS-KE-2021 z 10. mája 2021 začaté trestné stíhanie z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu vydieračského únosu.

3. Sťažovateľ ako poškodený v dotknutom trestnom konaní po poukázaní na závažné procesné vady v postupe orgánov činných v trestnom konaní uviedol, že trestné stíhanie bolo 30. júna 2023 zastavené, proti čomu podal sťažnosť. Prokurátor okresnej prokuratúry uznesením sp. zn. 3Pv 163/21/8803 z 13. októbra 2023 zrušil uznesenie o zastavení trestného stíhania a uložil vyšetrovateľovi povinnosť vo veci znova konať a rozhodnúť.

4. Po vrátení veci vyšetrovateľ odboru kriminálnej polície vydal 11. marca 2024 príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov pod ČVS: KRPZ-KE-OKP1-608-001-V/2024 na základe súhlasu prokurátora okresnej prokuratúry. Súčasne bol okresnou prokuratúrou 11. marca 2024 vydaný príkaz na vydanie počítačových údajov č. k. 3Pv 163/21/8803-162.

5. Sťažovateľ považoval oba vydané príkazy za nezákonné a porušujúce jeho práva, a preto podal 25. marca 2024 žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora (doplnenú podaniami z 27. marca 2024 a 2. apríla 2024). Dosiaľ nebolo o jeho sťažnosti rozhodnuté a sťažovateľ nemá možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred všeobecným súdom, preto sa obrátil na ústavný súd.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ zastáva názor, že orgány činné v trestnom konaní postupovali v trestnom konaní v rozpore s Trestným poriadkom a zákonom č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keďže sťažovateľovi ako obeti trestného činu neposkytli právnu ochranu, postupovali neefektívne a neúčelne, vydaním nezákonných a nelegitímnych príkazov zasiahli do súkromia sťažovateľa.

7. Sťažovateľ následne podrobne poukazuje na dôvody a aspekty súvisiace s vydaním napadnutých príkazov preukazujúce ich nelegitímnosť, nelegálnosť a nedôvodnosť, ktorými bol dovŕšený nezákonný zásah do jeho označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv sťažovateľa príkazom na prehliadku vydaným vyšetrovateľom odboru kriminálnej polície na základe súhlasu okresnej prokuratúry a príkazom na vydanie počítačových údajov vydaným okresnou prokuratúrou v trestnom konaní iniciovanom sťažovateľom, ktorý vystupuje v procesnom postavení poškodeného. Napadnuté príkazy považuje sťažovateľ za nezákonné a nedôvodné.

9. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity. To znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im

zverených kompetencií. Z podstaty tejto ústavnej konštrukcie nepochybne vyplýva, že predmetom ústavného prieskumu zo strany ústavného súdu môže byť (v zásade) len také rozhodnutie, prípadne postup orgánu verejnej moci, proti ktorému už sťažovateľ v danom prípade nemá k dispozícii žiaden účinný prostriedok nápravy v zmysle § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (m. m. III. ÚS 227/2016, II. ÚS 187/2012, II. ÚS 356/2016 a I. ÚS 665/2016)].

10. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže, resp. mohol domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred inými orgánmi verejnej moci, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

11. Ako z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, sťažovateľ podal 25. marca 2024 žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora okresnej prokuratúry pri poskytnutí súhlasu na vydanie príkazu na prehliadku priestorov vydaného vyšetrovateľom odboru kriminálnej polície, ako aj príkazu na vydanie počítačových údajov adresovaných Krajskej prokuratúre v Košiciach podľa § 210 Trestného poriadku, ktorá dosiaľ nebola vybavená.

12. Predmetný právny prostriedok ochrany bol zavedený zákonom č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 15. marca 2024, na základe ktorého bola v § 210 Trestného poriadku doplnená možnosť domáhať sa ochrany svojich práv žiadosťou o odstránenie preťažov alebo iných nedostatkov v postupe prokurátora pri vykonávaní jeho pôsobnosti v prípravnom konaní, ktorú vybavuje prokurátor bezprostredne nadriadenej prokuratúry, ktorý je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť.

13. Sťažovateľ uplatnením uvedeného opravného prostriedku sám deklaroval, že považuje orgány prokuratúry za orgány s relevantnou pôsobnosťou, pričom ústavnú sťažnosť podáva len „pre právnu istotu“, čo nie je akceptovateľný postup. Sťažovateľ sa nemôže obrátiť s opravným prostriedkom na iný orgán verejnej moci a zároveň s ústavnou sťažnosťou na ústavný súd, keď oba procesne oslovené orgány môžu dospieť k rôznym záverom o tej istej otázke vo vzťahu k identickému preskúmanému rozhodnutiu alebo postupu (vrátane otázky pôsobnosti orgánu konajúceho paralelne s ústavným súdom). Uvedené prichádza do úvahy a právomoc ústavného súdu môže byť prípadne založená len pri prieskume postupu alebo rozhodnutia orgánu, na ktorý sa sťažovateľ finálne (naostatok) obrátil, ústavným súdom. Inými slovami, ústavný súd nemôže hodnotiť, či bola procesná iniciatíva sťažovateľa (predchádzajúca ústavnej sťažnosti alebo súbežná s ňou) orientovaná správne (zákonne v dimenzii ústavnej udržateľnosti) inak, ako prieskumom reakcie dotknutého orgánu na prostriedok nápravy uplatnený sťažovateľom proti tomuto orgánu (zásada subsidiarity právomoci ústavného súdu chronicky zdôrazňovaná v jeho judikatúre).

14. Prieskumná právomoc krajskej prokuratúry návrhovo konštituovaná sťažovateľom je teda určujúca pre vylúčenie právomoci ústavného súdu preskúmať identické rozhodnutia (oba napadnuté príkazy), keďže predchádza jeho právomoci, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

15. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2024

Libor Duľa
predseda senátu